

Sygn. akt II PSK 273/21

POSTANOWIENIE

Dnia 28 września 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Leszek Bielecki

w sprawie z powództwa S.N.
przeciwko Głównemu Urzędowi Statystycznemu w W.
o wynagrodzenie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 28 września 2021 r.,
skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego w W.,
z dnia 8 grudnia 2020 r., sygn. akt XXI Pa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. odstępuje od obciążania skarżącego kosztami postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w W. XXI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z 8 grudnia 2020 r., wydanym w sprawie XXI Pa (...), po rozpoznaniu apelacji powoda S.N., zmienił wyrok Sądu Rejonowego w W. z 12 lipca 2019 r., VIII P (..), w ten sposób, że: 1/ zasądził od pozwanego Głównego Urzędu Statystycznego w W. na rzecz powoda 1.700,00 zł tytułem dodatku zadaniowego za maj 2018 r., w pozostałym zakresie oddalił powództwo, i zasądził od powoda na rzecz pozwanego 2.025,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego; 2/ oddalił apelację powoda w pozostałej części oraz 3/ zasądził od powoda na rzecz pozwanego 1.012,50 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w instancji odwoławczej.

Powód zaskarżył powyższy wyrok w części, tj. w zakresie punktu 2, skargą kasacyjną. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił naruszenie prawa materialnego - art. 88 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (jednolity tekst: Dz.U. z 2021 r., poz. 1233) przez błędną wykładnię i uznanie, że pracodawca może w sposób dowolny przyznać i odebrać dodatek zadaniowy, podczas gdy z brzmienia tego przepisu w związku z art. 13, art. 183c § 1 i art. 22 § 1 k.p. oraz ogólnej zasady pewności prawa wynika, że fakultatywność przyznania dodatku zadaniowego nie oznacza zupełnej dowolności w zarządzaniu tym dodatkiem przez pracodawcę i nie upoważnia do nieuzasadnionego cofnięcia, oraz, że cofnięcie dodatku zadaniowego powinno się odbyć równocześnie z cofnięciem zadań przydzielonych pracownikowi w ramach dodatku zadaniowego.

Wskazując na powyższe, powód wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku, zniesienie postępowania w drugiej instancji i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w W. do ponownego rozpoznania; alternatywnie wniósł o uchylenie wyroku Sądu Okręgowego oraz wyroku Sądu Rejonowego, zniesienie postępowania w obu instancjach i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania kasacyjnego.

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący sformułował istotne zagadnienie prawne: „czy przyznany dodatek zadaniowy może być cofnięty przez pracodawcę w każdym czasie (w tym z mocą wsteczną) i w dowolny sposób, w szczególności, czy dodatek może być cofnięty niezależnie od obowiązku pracownika do wykonywania zleconych przez pracodawcę zadań, uprzednio powierzonych pracownikowi wraz z dodatkiem zadaniowym (art. 398 § 1 pkt 1 k.p.c.). Dodatkowo wskazał na potrzebę wykładni art. 88 ustawy o służbie cywilnej, budzącego w jego ocenie poważne wątpliwości w zakresie sposobu przyznania i cofnięcia dodatku zadaniowego. Uzasadnił to brakiem orzecznictwa w zakresie interpretacji tego przepisu oraz koniecznością ujednolicenia różnych praktyk stosowanych przez pracodawców wobec pracowników w ramach korpusu służby cywilnej.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwany wniósł o wydanie postanowienia w przedmiocie odmowy przyjęcia jej do rozpoznania oraz o zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Skarga kasacyjna, jako szczególny środek zaskarżenia, służy realizacji interesu publicznego w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości. Funkcje postępowania kasacyjnego powodują, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie powinny koncentrować się na wykazaniu, iż w konkretnej sprawie zachodzą okoliczności przemawiające za interwencją Sądu Najwyższego. Rozpoznanie skargi kasacyjnej następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, wymienionych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. i tylko w przypadku przekonania Sądu Najwyższego przez skarżącego, za pomocą juretrycznej argumentacji, że zachodzi publicznoprawna potrzeba rozstrzygnięcia sformułowanego w skardze zagadnienia prawnego przy jej merytorycznym rozpoznawaniu.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest problem nowy, który nie został do tej pory bezpośrednio rozwiązany w orzecznictwie Sądu Najwyższego i dla rozwikłania, którego dotychczasowe orzecznictwo jest niewystarczające. W przypadku powołania jako podstawy wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania istnienia w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, skarżący ma obowiązek nie tylko sformułować samo zagadnienie, ale także - w uzasadnieniu wniosku - przedstawić odpowiednią juretryczną argumentację wskazującą na dopuszczalność i celowość rozwiązania problemu prawnego w sposób preferowany przez skarżącego, a odmienny od sposobu rozstrzygnięcia tego problemu przy wykorzystaniu zapatrywań wyrażonych przez Sąd drugiej instancji. Wywód ten powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty

przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. Samo zaś zagadnienie prawne, w formie pytania sformułowanego w taki sposób, by możliwe było rozstrzygnięcie stawianych przez skarżącego wątpliwości, musi w swej treści zawierać odwołanie do przepisu lub przepisów prawa, na tle których takie zagadnienie powstaje. Dopiero wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do oceny, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem "prawnym" oraz czy jest to zagadnienie "istotne". Nie można przy tym zasadnie twierdzić, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli Sąd Najwyższy we wcześniejszym orzecnictwie wyraził swój pogląd w podnoszonej kwestii, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające jego zmianę (postanowienie Sądu Najwyższego z 12 sierpnia 2014 r., I UK 64/14, niepublikowane).

Natomiast powołanie się w skardze kasacyjnej na potrzebę wykładni przepisów prawnych wymaga wykazania przez autora skargi, że określony przepis prawa, mimo że budzi poważne wątpliwości, ze wskazaniem na czym te poważne wątpliwości polegają, nie doczekał się wykładni, bądź że jego niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecnictwie sądów, które należy przytoczyć (postanowienia Sądu Najwyższego: z 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002 nr 12, poz. 151; z 15 października 2002 r., II CZ 102/02, niepublikowane). Rozstrzygnięcie wątpliwości interpretacyjnych nie może się sprowadzać do odpowiedzi na zarzuty autora skargi skierowane pod adresem zaskarżonego orzeczenia ani też do odpowiedzi na wątpliwości skarżącego, które można wyjaśnić za pomocą obowiązujących reguł wykładni bądź w drodze prostego zastosowania przepisów (postanowienie Sądu Najwyższego z 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP - wkładka 2003 nr 13, poz. 5).

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy należy stwierdzić, że skarżący nie wykazał istnienia powołanych przez siebie przesłanek przedsądu. Sformułowane we wniosku zagadnienie nie ma bowiem rangi istotnego, gdyż udzielenie na nie odpowiedzi nie wykracza poza zwykłą wykładnię i stosowanie prawa. W przeciwnym razie funkcja podstawy przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. będzie bezprzedmiotowa i postępowanie kasacyjne stanie się powszechną (trzecią) instancją.

Zgodnie z treścią art. 88 ustawy o służbie cywilnej „członek korpusu służby cywilnej może otrzymać dodatek zadaniowy za wykonywanie dodatkowych, powierzonych mu przez pracodawcę zadań na okres wykonywania tych zadań, ze środków przeznaczonych na wynagrodzenia”. Dodatek ten ma charakter fakultatywny i jest przyznawany przez pracodawcę w sytuacjach wyjątkowych. Ustawa nie precyzuje, na jaki okres może być on przyznany, w jakiej wysokości oraz za jaki charakter zadań, pozostawiając ten zakres spraw do arbitralnej decyzji pracodawcy. Ponadto zadania dodatkowe realizowane przez członka korpusu służby cywilnej i związany z nimi dodatek nie powinny cechować się permanentnością i powinny być stosowane jedynie posiłkowo, tak aby zapewnić ciągłość realizowanych w urzędzie zadań. Zakończenie wykonywania dodatkowych zadań lub zwiększenia obowiązków wpływa na zakończenie prawa do dodatku. Jeśli prawo do dodatku zastało przyznane na podstawie zarządzenia pracodawcy to zarządzeniem pracodawcy można pracownikowi odebrać prawo do dodatku. Wycofanie prawa do dodatku zadaniowego powinno być dokonane na piśmie, a pracownik powinien być o tej zmianie poinformowany.

Z miarodajnych ustaleń faktycznych w przedmiotowej sprawie jednoznacznie wynika, że pozwany pismem z dnia 23 sierpnia 2017 r. przyznał powodowi dodatek zadaniowy w kwocie 1.700,00 zł miesięcznie na czas określony do dnia 31 grudnia 2018 r. Następnie w dniu 11 maja 2018 r. pozwany poinformował powoda, że nie będzie już on uczestniczył w dodatkowym projekcie z uwagi na złą jakość wykonywanej przez powoda pracy oraz zbyt długi czas jej realizacji, i w piśmie z tej samej daty określił wysokość dodatku za okres od maja do grudnia 2018 r. na kwotę 0 zł. Podważając przedmiotowe ustalenia należałoby wskazać na konkretne naruszenia prawa procesowego, czego jednak skarżący nie uczynił. Celem procedury kasacyjnej nie jest uzupełnianie materiału dowodowego ani jego ponowna ocena, które usuwają się spod rozeznania kasacyjnego w rozumieniu art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.

Powyższe oznaczało, że skarga kasacyjna nie spełniła przesłanek wymaganych do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania, ponieważ powołane w niej twierdzenia i wątpliwości w istocie rzeczy ograniczały się do polemiki z ustalonym przez Sąd drugiej instancji stanem faktycznym oraz jego oceną prawną.

Z przytoczonych względów, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, o kosztach postępowania orzekając w zgodzie z art. 102 k.p.c. z powodów natury społecznej.

as